

SANKSHEPA RAMAYANAM

śrīmadvālmīkīya rāmāyaṇē bālakāṇḍam □

atha prathamassargaḥ □

tapassvādhyāyanirataṁ tapasvī vāgvidāṁ varam □

nāradaṁ paripaprachCha vālmīkirmunipuṅgavam □ 1 □

kō'nvasminsāmprataṁ lōkē guṇavān kaścha vīryavān □

dharmajñāścha kṛtajñāścha satyavākyō dṛḍhavrataḥ □ 2 □

chāritrēṇa cha kō yuktaḥ sarvabhūtēṣu kō hitaḥ □

vidvān kaḥ kaḥ samarthaścha kaśchaikapriyadarśanaḥ □ 3 □

ātmavān kō jitakrōdhō dyutimān kō'nasūyakaḥ □

kasya bibhyati dēvāścha jātarōṣasya saṁyugē □ 4 □

ētadichChāmyaṁ śrōtuṁ paraṁ kautūhalaṁ hi mē □

maharṣē tvam samarthō'si jñātumēvaṁvidhaṁ naram □ 5 □

śrutvā chaitatrilōkajñō vālmīkērnāradō vachaḥ □

śrūyatāmiti chāmantrya prahr̥ṣṭō vākyamabravīt □ 6 □

bhavō durlabhāśchaiva yē tvayā kīrtitā guṇāḥ □

munē vakṣyāmyaṁ buddhvā tairyuktaḥ śrūyatāṁ naraḥ □ 7 □

ikṣvākuvaṁśaprabhavō rāmō nāma janaiḥ śrutaḥ □

niyatātmā mahāvīryō dyutimān dhṛtimān vaśī □ 8 □

buddhimān nītimān vāgmī śrīmān śatrunibarhaṇaḥ □

vipulāṁsō mahābāhuḥ kambuḡrīvō mahāhanuḥ □ 9 □

mahōraskō mahēṣvāsō gūḍhajatrurarindamaḥ □

ājānubāhuḥ suśīrāḥ sulalāṭaḥ suvikramaḥ □ 10 □

samaḥ samavibhaktāṅgaḥ snigdhavarṇaḥ pratāpavān □

pīnavakṣā viśālākṣō lakṣmīvān śubhalakṣaṇaḥ □ 11 □

dharmajñāḥ satyasandhaścha prajānāṁ cha hitē rataḥ □

yaśasvī jñānasampannaḥ śuchirvaśyaḥ samādhimān □ 12 □

prajāpatisamaḥ śrīmān dhātā ripuniṣūdanaḥ □
rakṣitā jīvalōkasya dharmasya parirakṣitā □ 13 □

rakṣitā svasya dharmasya svajanasya cha rakṣitā □
vēdavēdāṅgatattvajñō dhanurvēdē cha niṣṭhitaḥ □ 14 □

sarvaśāstrārthatattvajñō smṛtimānpratibhānavān □
sarvalōkapriyaḥ sādhuradīnātmā vichakṣaṇaḥ □ 15 □

sarvadābhigataḥ sadbhiḥ samudra iva sindhubhiḥ □
āryaḥ sarvasamaśchaiva sadaikapriyadarśanaḥ □ 16 □

sa cha sarvaguṇōpētaḥ kausalyānandavardhanaḥ □
samudra iva gāmbhīryē dhairyēṇa himavāniva □ 17 □

viṣṇunā sadṛśō vīryē sōmavatpriyadarśanaḥ □
kālāgnisadrśaḥ krōdhē kṣamayā pṛthivīsamaḥ □ 18 □

dhanadēna samastyāgē satyē dharma ivāparaḥ □
tamēvaṃ guṇasampannaṃ rāmaṃ satyaparākramam □ 19 □

jyēṣṭhaṃ śrēṣṭhaguṇairyuktaṃ priyaṃ daśarathaḥ sutam □
prakṛtīnāṃ hitairyuktaṃ prakṛti priya kāmyayā □ 20 □

yauvarājyēna saṃyōktumaichChatprītyā mahīpatiḥ □
tasyābhiṣēkasambhārān dṛṣṭvā bhāryā'tha kaikayī □ 21 □

pūrvaṃ dattavarā dēvī varamēnamayāchata □
vivāsaṇaṃ cha rāmasya bharatasyābhiṣēchanam □ 22 □

sa satyavachanādrājā dharmapāśēna saṃyataḥ □
vivāsayāmāsa sutam rāmaṃ daśarathaḥ priyam □ 23 □

sa jagāma vanaṃ vīraḥ pratijñāmanupālayan □
piturvachananirdēśātkaikēyyāḥ priyakāraṇāt □ 24 □

taṃ vrajantaṃ priyō bhrātā lakṣmaṇō'nujagāma ha □
snēhādvinyasampannaḥ sumitrānandavardhanaḥ □ 25 □

bhrātaraṃ dayitō bhrātuḥ saubhrātramanudarśayan □
rāmasya dayitā bhāryā nityaṃ prāṇasamāhitā □ 26 □

janakasya kulē jātā dēvamāyēva nirmītā □
sarvalakṣaṇasampannā nārīṇāmuttamā vadhūḥ □ 27 □

sītā'pyanugatā rāmaṃ śaśinaṃ rōhiṇī yathā □
paurairanugatō dūraṃ pitrā daśarathēna cha □ 28 □

śṛṅgibērapurē sūtaṃ gaṅgākūlē vyasarjayat □
guhamāsādyā dharmātmā niṣādādhipatiṃ priyam □ 29 □

guhēna sahitō rāmaḥ lakṣmaṇēna cha sītayā □
tē vanēna vanaṃ gatvā nadīstīrtvā bahūdakāḥ □ 30 □

chitrakūṭamanuprāpya bharadvājasya śāsanāt □
ramyamāvasathaṃ kṛtvā ramamāṇā vanē trayāḥ □ 31 □

dēvagandharvasaṅkāśāstatra tē nyavasansukham □
chitrakūṭaṃ gatē rāmē putraśōkāturastathā □ 32 □

rājā daśarathaḥ svargaṃ jagāma vilapansutam □
mṛtē tu tasminbharatō vasiṣṭhapramukhairdvijaiḥ □ 33 □

niyuḡyamānō rājyāya naichChadrājyaṃ mahābalaḥ □
sa jagāma vanaṃ vīrō rāmapādaprasādakaḥ □ 34 □

gatvā tu sa mahātmānaṃ rāmaṃ satyaparākramam □
ayāchadbhrātaraṃ rāmaṃ āryabhāvapuraskṛtaḥ □ 35 □

tvamēva rājā dharmajña itī rāmaṃ vachō'bravīt □
rāmō'pi paramōdāraḥ sumukhassumahāyaśāḥ □ 36 □

na chaichChatpiturādēśādrājyaṃ rāmō mahābalaḥ □
pādukē chāsyā rājyāya nyāsaṃ dattvā punaḥ punaḥ □ 37 □

nivartayāmāsa tatō bharaṭaṃ bharatāgrajaḥ □
sa kāmamanavāpyaiva rāmapādāvupaspṛśan □ 38 □

nandigrāmē'karōdrājyaṃ rāmāgamanakāṅkṣayā □
gatē tu bharatē śrīmān satyasandhō jitēndriyaḥ □ 39 □

rāmastu punarālakṣya nāgarasya janasya cha □
tatrāgamanamēkāgrō daṇḍakānpravivēśa ha □ 40 □

praviśya tu mahāraṇyaṃ rāmō rājīvalōchanaḥ □
virādhaṃ rākṣasaṃ hatvā śarabhaṅgaṃ dadarśa ha □ 41 □

sutīkṣṇaṃ chāpyagastyāṃ cha agastyabhrātaraṃ tathā □
agastyavachanāchchaiva jagrāhaindraṃ śarāsanam □ 42 □

khaḍgaṃ cha paramaprīṭastūṇī chākṣayasāyakau □
vasatastasya rāmasya vanē vanacharaiḥ saha □ 43 □

ṛṣayō'bhyāgamansarvē vadhāyāsurarakṣasām □
sa tēṣāṃ pratiśuśrāva rākṣasānāṃ tathā vanē □ 44 □

pratiññātaścha rāmēṇa vadhaḥ saṃyati rakṣasām □
ṛṣīṇāmnagnikalpānāṃ daṇḍakāraṇyavāsinām □ 45 □

tēna tatraiva vasatā janasthānanivāsinī □
virūpitā sūrpaṇakhā rākṣasī kāmārūpiṇī □ 46 □

tataḥ sūrpaṇakhāvākyāduduyuktānsarvarākṣasān □
kharaṃ triśīrasaṃ chaiva dūṣaṇaṃ chaiva rākṣasaṃ □ 47 □

nijaghāna raṇē rāmastēṣāṃ chaiva padānugān □
vanē tasminnivasatā janasthānanivāsinām □ 48 □

rakṣasāṃ nihatānyāsansahasrāṇi chaturdaśa □
tatō jñātivadhaṃ śrutvā rāvaṇaḥ krōdhamūrChitaḥ □ 49 □

sahāyaṃ varayāmāsa mārīchaṃ nāma rākṣasaṃ □
vāryamāṇaḥ subahuśō mārīchēna sa rāvaṇaḥ □ 50 □

na virōdhō balavatā kṣamō rāvaṇa tēna tē □
anādṛtya tu tadvākyam rāvaṇaḥ kālachōditaḥ □ 51 □

jagāma sahamārīchaḥ tasyāśramapadaṃ tadā □
tēna māyāvinā dūramapavāhya nṛpātmajau □ 52 □

jahāra bhāryāṃ rāmasya gṛdhraṃ hatvā jaṭāyuṣaṃ □
gṛdhraṃ cha nihataṃ dṛṣṭvā hṛtāṃ śrutvā cha maithilīm □ 53 □

rāghavaḥ śōkasantaptō vilalāpākulēndriyaḥ □
tatastēnaiva śōkēna gṛdhraṃ dagdhvā jaṭāyuṣaṃ □ 54 □

mārgamāṇō vanē sītāṃ rākṣasaṃ sandadarśa ha □
kabandhaṃ nāma rūpēṇa vikṛtaṃ ghōradarśanam □ 55 □

taṃ nihatya mahābāhuḥ dadāha svargataścha saḥ □
sa chāsya kathayāmāsa śabarīm dharmachāriṇīm □ 56 □

śramaṇīm dharmanipuṇāmabhigachChēti rāghavam □
sō'bhyagachChanmahātējāḥ śabarīm śatrusūdanaḥ □ 57 □

śabaryā pūjitaḥ samyagrāmō daśarathātmajaḥ □
pampātīrē hanumatā saṅgatō vānarēṇa ha □ 58 □

hanumadvachanāchchaiva sugrīvēṇa samāgataḥ □
sugrīvāya cha tatsarvaṃ śaṃsadrāmō mahābalaḥ □ 59 □

āditastadyathāvr̥ttaṃ sītayāścha viśēṣataḥ □
sugrīvaśchāpi tatsarvaṃ śrutvā rāmasya vānaraḥ □ 60 □

chakāra sakhyaṃ rāmēṇa prītaśchaivāgnisākṣikaṃ □
tatō vānaraṛājēna vairānukathanam̐ prati □ 61 □

rāmāyāvēditaṃ sarvaṃ praṇayādduḥkhitēna cha □
pratiññātaṃ cha rāmēṇa tadā vālivadham̐ prati □ 62 □

vālinaścha balaṃ tatra kathayāmāsa vānaraḥ □
sugrīvaḥ śaṅkitaśchāsīnnityaṃ vīryēṇa rāghavē □ 63 □

rāghavaḥ pratyayārthaṃ tu dundubhēḥ kāyamuttamam □
darśayāmāsa sugrīvō mahāparvata sannibham □ 64 □

utsmayitvā mahābāhuḥ prēkṣya chāsthi mahābalaḥ □
pādāṅguṣṭhēna chikṣēpa sampūrṇam̐ daśayōjanam □ 65 □

bibhēda cha punaḥ sālānsaptaikēna mahēṣuṇā □
giriṃ rasātalaṃ chaiva janayan pratyayaṃ tadā □ 66 □

tataḥ prītamanāstēna viśvastataḥ sa mahākapiḥ □
kiṣkindhām̐ rāmasahitō jagāma cha guhām̐ tadā □ 67 □

tatō'garjaddharivaraḥ sugrīvō hēmapīṅgaḥ □
tēna nādēna mahatā nirjagāma harīśvaraḥ □ 68 □

anumānya tadā tārāṃ sugrīvēṇa samāgataḥ □
nijaghāna cha tatrainaṃ śarēṇaikēna rāghavaḥ □ 69 □

tataḥ sugrīvavachanāddhatvā vālinamāhavē □
sugrīvamēva tadrājyē rāghavaḥ pratyapādayat □ 70 □

sa cha sarvānsamānīya vānarānvānararṣabhaḥ □
diśaḥ prasthāpayāmāsa didṛkṣurjanakātmajām □ 71 □

tatō ḡrdhrasya vachanātsampātērhanumānbālī □
śatayōjanavistīrṇam̐ pupluvē lavaṇārṇavam □ 72 □

tatra laṅkāṃ samāsādyā purīṃ rāvaṇapālītāṃ □
dadarśa sītāṃ dhyāyantīṃ aśōkavanikāṃ gatāṃ □ 73 □

nivēdayitvā'bhijñānaṃ pravṛttiṃ cha nivēdya cha □
samāśvāsyā cha vaidēhīṃ mardayāmāsa tōraṇam □ 74 □

pañcha sēnāgragāṇhatvā sapta mantrisutānapi □
śūramakṣaṃ cha niṣpiśya grahaṇaṃ samupāgamat □ 75 □

astrēṇōnmuktamātmānaṃ jñātvā paitāmahādvarāt □
marṣayanrākṣasānvīrō yantriṇastānyadṛchChayā □ 76 □

tatō dagdhvā purīṃ laṅkāṃ ṛtē sītāṃ cha maithilīm □
rāmāya priyamākhyātum punarāyānmahākapiḥ □ 77 □

sō'bhigamya mahātmānaṃ kṛtvā rāmaṃ pradakṣiṇam □
nyavēdayadamēyātmā dṛṣṭā sītēti tattvataḥ □ 78 □

tataḥ sugrīvasahitō gatvā tīraṃ mahōdadhēḥ □
samudraṃ kṣōbhayāmāsa śarairādityasannibhaiḥ □ 79 □

darśayāmāsa chātmānaṃ samudraḥ saritāṃ patīḥ □
samudravachanāchchaiva nalaṃ sētumakārayat □ 80 □

tēna gatvā purīṃ laṅkāṃ hatvā rāvaṇamāhavē □
rāmaḥ sītāmanuprāpya parāṃ vrīḍāmupāgamat □ 81 □

tāmuvācha tatō rāmaḥ paruṣaṃ janasaṃsadi □
amṛṣyamāṇā sā sītā vivēśa jvalanaṃ satī □ 82 □

tatō'gnivachanātsītāṃ jñātvā vigatakalmaṣām □
babhau rāmaḥ samprahrṣṭaḥ pūjitaḥ sarvadaivataiḥ □ 83 □

karmaṇā tēna mahatā trailōkyam sacharācharam □
sadēvarṣigaṇaṃ tuṣṭaṃ rāghavasya mahātmanaḥ □ 84 □

abhiṣichya cha laṅkāyāṃ rākṣasēndraṃ vibhīṣaṇam □
kṛtakṛtyastadā rāmō vijvaraḥ pramumōda ha □ 85 □

dēvatābhyō varam prāpya samutthāpya cha vānarān □
ayōdhyāṃ prasthitō rāmaḥ puṣpakēṇa suhr̥dvṛtaḥ □ 86 □

bharadvājāśramaṃ gatvā rāmaḥ satyaparākramaḥ □
bharatasyāntikaṃ rāmō hanūmantam vyasarjayat □ 87 □

punarākhyāyikāṃ jalpansugrīvasahitaścha saḥ □
puṣpakāṃ tatsamāruhya nandigrāmaṃ yayau tadā □ 88 □

nandigrāmē jaṭāṃ hitvā bhrātṛbhiḥ sahitō'naghaḥ □
rāmaḥ sītāmanuprāpya rājyaṃ punaravāptavān □ 89 □

prahr̥ṣṭamuditō lōkastuṣṭaḥ puṣṭaḥ sudhārmikaḥ □
nirāmayō hyarōgaścha durbhikṣa bhayavarjitaḥ □ 90 □

na putramaraṇaṃ kiñchiddrakṣyanti puruṣāḥ kvachit □
nāryaśchāvidhavā nityaṃ bhaviṣyanti pativratāḥ □ 91 □

na chāgniyaṃ bhayaṃ kiñchinnāpsu majjanti jantavaḥ □
na vātajaṃ bhayaṃ kiñchinnāpi jvarakṛtaṃ tathā □ 92 □

na chāpi kṣudbhayaṃ tatra na taskarabhayaṃ tathā □
nagarāṇi cha rāṣṭrāṇi dhanadhānyayutāni cha □ 93 □

nityaṃ pramuditāḥ sarvē yathā kṛtayugē tathā □
aśvamēdhaśatairiṣṭvā tathā bahusuvarṇakaiḥ □ 94 □

gavāṃ kōṭyayutaṃ datvā brahmalōkaṃ prayāsyati □
asaṅkhyēyaṃ dhanam datvā brāhmaṇēbhyō mahāyaśāḥ □ 95 □

rājavaṃśān śataguṇān sthāpayiṣyati rāghavaḥ □
chāturvarṇyaṃ cha lōkē'smin svē svē dharmē niyōkṣyati □ 96 □

daśavarṣasahasrāṇi daśavarṣaśatāni cha □
rāmō rājyamupāsitvā brahmalōkaṃ gamiṣyati □ 97 □

idaṃ pavitraṃ pāpaghnaṃ puṇyaṃ vēdaiścha sammitam □
yaḥ paṭhēdrāmacharitaṃ sarvapāpaiḥ pramuchyatē □ 98 □

ētaḍākhyānamāyuṣyaṃ paṭhanrāmāyaṇaṃ naraḥ □
saputrapautraḥ sagaṇaḥ prētya svargē mahīyatē □ 99 □

paṭhan dvijō vāgr̥ṣabhatvamīyāt
syāt kṣatriyō bhūmipatitvamīyāt □
vaṇigjanaḥ paṇyaphalatvamīyāt
janaścha śūdrō'pi mahattvamīyāt □ 100 □

ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye bālakāṇḍē nāradavākyaṃ nāma
prathamaḥ sargaḥ □

Sri Amritananda Natha Guruvu Garu, Amrita Nilayam, Gowravaram Village & Post, Kavali Mandal, Nellore District, Andhra Pradesh.
Phone Number: +91 9493475515 | www.amritanilayam.org